

Sentraltilknytningsplikt og omsetning registrert automatisk i taksameter for å sikre hvit økonomi og opprydning i drosjenæringen

Drosjeutvalget 18.3.2024

Et kort tilbakeblikk

- Taxisentral i Oslo siden 1921
- Ledende i utvikling av ny teknolog
- Konkurransen fra 1999
- **Sentraltilknytningsplikt** sikret at kunden hadde et kontaktpunkt og
- at opplysninger fra taksameter ble registrert og overført skattemyndighetene

- Næringen og myndighetene ryddet opp i felleskap etter skattesak i 1990-tallet og 2005:
- Utviklet regler om taksameter, bokføring, og rapportering for å få en ren næring

Regelverk for en ren næring:

- Myndighetene så ulike regelverk i sammenheng, og etablerte regelverk for en ren næring.
- Reglene om taksameter i **yrkestransportloven**, ble koblet med regler i **bokføringsforskriften** om registrering av omsetning, samt krav om **registrering og overføring av alle opplysninger om omsetning** og aktivitet. Tekniske krav til taksametre fremgikk av **taksameterforskriften**.
- Taksameteret ble verktøyet som kobler sammen **bil, sjåfør og kunde** på unik måte
- Løpende registrering av bruk i næring **reduserte mulighetene for avgiftsunndragelser**
- Sammen med turformidling gjennom sentral, som sikret at **alle turer ble registrert automatisk og direkte i taksameteret**, førte reglene til at **juks i næringen ble minimert...**

Frem til deregulering...

DN

Abonner

Meny Dagsavisen Kjøp abonnement Logg inn

Drosjeeier: – Taxinæringen er blitt en cowboybransje

I 42 år har Tormod Isachsen kjørt taxi i Asker og Bærum. Nå tar han et oppgjør med en bransje han ikke kjenner igjen.

NRK Nyheter Sport Kultur Humor Distrikt Mer

Norge Siste nytt Dokumentar Klima NRKYtring

Flytoget slår alarm om kjemperegninger på taxi fra Oslo til Gardermoen: – Ren svindel

3600 kroner for en taxitur mellom Oslo sentrum og de 2500 kroner ekstra for bagasje.

Advarer mot ville tilstander i taxi-markedet Det er en cowboy-bransje

Taxinæringen er ute av kontroll, ifølge en tidligere skattekrimsjef. Han tror skatt unndras fordi nye mobilapp-taxier ikke bruker taksameter.

Venter på nrk-recommendations.appspot.com...

Side

Raser mot taxipriser

Barn Eitvåg sier på Twitter eller kanskje Twitter – Det var dette vi advarte mot, sier Norges Taxiforbund.

60 prosent av drosjene fekk bruksforbod i taxikontroll

I ein kontroll sjekka Vegvesenet 63 drosjer i Stavanger-området. Etterpå måtte dei lage rapport om 38 av dei. – Alvorleg, meiner Vegvesenet.

Mari Rollag Evensen
Journalist

Frida Tønsaas
Journalist

Ole Andreas Bø
Fotograf

Automatisk registrering av omsetning i taksameter nødvendig for å sikre hvit økonomi

- Taksameter-, bokførings- og rapporteringsregelverket som ble utviklet etter skattesakene, bygger på at mulighetene til å jukse skal elimineres gjennom krav til automatisk registrering.
- Dette må videreføres i nytt regelverk.
- **Stortinget har besluttet å gjeninnføre sentraltilknytningsplikt og taksameterplikt.**
- Uten automatisk registrering av omsetning i taksameter kan sjåfør oppgi lavere beløp til beskatning i taksameteret enn det som faktisk betales via appen.
- Tiden etter dereguleringen har også vist at det er nødvendig for å ha kontroll på pengestrømmen.
- Det er derfor **helt avgjørende at yrkestransportloven stiller krav til at bestilte turer skal gå direkte og automatisk til bilens taksameter for å sikre like konkurranse-vilkår og en ren næring**
- Etterfølgende kontroller vil *aldri kunne forhindre juks*. Dette kan kun sikres gjennom å stille krav til automatisk registrering i taksameter som er koblet til bilens drivverk.

Antall løyver øker..uten at registrert omsetning øker tilsvarende...

- Fra 1.11.2020 til 15.5.2023 økte antall løyver fra **8000 til 18216** på landsbasis.
- Samtidig gikk omsetningen i næringen **ned**.
-uklart hvor mye av den faktiske aktiviteten **som rapporteres inn** og dukker opp i omsetningsstatistikken.
- [Rapport: Utvikling i drosjemarkedet 2020 til 2023 - omregulering og korona. TØI-rapport: 1954/2023, Fafo-rapport: 2023:01. Forfattere: Sigurd M. N. Oppegaard, Jørgen Aarhaug, Knut J. L. Hartveit, Hedda Strømstad](#)

Dokumentert underrapportering

- Svensk granskning gjennomført over tre år viser betydelig underrapportering av Bolt og Ubers omsetning:
- *«I 58 procent av fallen, hos både bolagen, stämmer priset på taxametern inte överens med det kvitto som skickas till kunden efter resan. Det är alltså vanligare att taxameterns pris inte stämmer överens med kvittot än tvärtom.»*

[Slutrapport UberBolt 2020-03-06 \(kopia 2\) \(taxiforbundet.se\)](#)

Konkret norsk eksempel

- Skattemyndighetene kontrollerte 1400 Uber-sjåførere i 2015 og 2016.
- I underkant av 700 hadde omsatt for mer enn 50.000 og skulle følgelig betalt MVA,
- *600 av de 700 - 90% hadde ikke rapportert pliktige inntekter.*

The screenshot shows a news article from the website 'FriFagbevegelse'. The article title is 'Ni av ti «proffe» Uber-sjåførere snytt på skatten. Samtidig får mange av sjåførene pengar frå Nav'. The author is ØYSTEIN WINDSTAD. The article text states that 90% of Uber drivers with over 50,000 kroner in turnover have not reported their income to the tax authority. The article is dated 03.04.2017 and updated on 21.08.2023. There is also a 'JOBB' advertisement for stillingsannonser.

FriFagbevegelse Debatt Søk

Uber-sjåførere mottok Nav-tytingar samtidig som dei køyrer drosje, i følge skattekrimsjef Jan-Egil Kristiansen
Ole Palmstrøm

Skatteetaten

Ni av ti «proffe» Uber-sjåførere snytt på skatten. Samtidig får mange av sjåførene pengar frå Nav

90 prosent av Uber-sjåførene som har omsett for over 50.000 kroner har ikke rapportert inntektene til Skatteetaten.

ØYSTEIN WINDSTAD
oystein.windstad@lomedia.no
Publisert 03.04.2017 06:53
Oppdatert 21.08.2023 17:14

JOBB
Nå: 6 stillingsannonser

Borgarting lagmannsrett I Praisaken

(LB-2018-109969)

«Videre er det anført fra kommunens side at ordningen med betaling gjennom applikasjonen for drosjeturen medfører stor fare for skatteunndragelser. Lagmannsretten er enig i det, (...)

Det føres ikke noen kontroll med at beløpet som tastes inn som pris i taksameteret samsvarer med beløpet som er avtalt gjennom Prais-applikasjonen. (...)

Systemet åpner for at det registreres et lavere beløp i taksameteret enn det som betales via applikasjonen. *Kommunen har i den forbindelse med rette vist til historikken i drosjebransjen med omfattende skatteunndragelser, og at svakheter i regelverket erfaringsmessig gir unndragelser. Den omstendighet at det ved fysisk praiing på gaten samt ved hyring av drosjer på holdeplasser også vil være en viss unndragelsesfare, endrer ikke det*

Praiemarkedet blir mindre..

Aftenposten

Nyheter

Oslo

Meninger

A-magasinet

Vink

E-avis

Bli abonnent

Kommentar | Taxi

R.I.P. Praiing av drosje (1840-2022)

Taxireformen tok livet av den gamle måten å få seg en drosje på.

OsloTaxi

Automatisk registrering av omsetning i taksameter nødvendig i bestillingsmarkedet

- Bestillingsmarkedet er voksende, og det er her **risikoen for skatte- og avgiftsunndragelser er størst**
 - Praie og holdeplassmarkedet blir mindre på grunn av fremveksten av digitale bestillingsløsninger som formidles gjennom en formidler (sentral)
 - Oslo Taxi forventer at norske myndigheter legger opp til et høyt beskyttelsesnivå og at kjente smutthull for skatt og avgiftsunndragelser effektivt lukkes
 - **Det finnes ingen kontrollutrustinger bortsett fra EU-godkjent taksameter som er koplet til bilens drivverk som kan ivareta dette formålet**

Nordiske referanser

Den danske modellen

- Sentraltilknytningsplikt og strengere kontroll enn det nå legges opp til i Norge.
- Velregulert drosjemarked innenfor grensene av EU-rettslig handlingsrom
- Egnet til å ivareta formålet med reguleringen - etablert og håndhevet på en konsistent måte.

Den svenske modellen

- Den som driver drosjevirksomhet med taksameter må rapportere omsetning til «redovisningsentral» (tømmesentral)
- Betydelige avvik mht skatterapportering og kriminalitet
- Vil være en *ytterligere liberalisering* og ikke ivareta regjeringens intensjon om reversering

Nordiske referanser

Den finske modellen

- Deregulert 2018
- Tillater kjøring uten taksameter ved bestillingsturer
- Betydelige avvik mht skatterapportering og kriminalitet
- Reversering igangsatt: *“The aim is to promote trust and safety in the taxi industry, improve the efficiency of supervision in the sector and combat the shadow economy.”*

Fakta og feil

- **Sentraltilknytning og taksameterplikt vedtatt av Stortinget februar 24**
- Sentraltilknytning med konsistente kontrollfunksjoner er innenfor EU-rettslig handlingsrom
- Kontroll generelt og kundens kontakt med selskapet vanskeliggjøres ytterligere av tilknytning til flere sentraler - ikke p.g.a taksameter
- Ikke dyrt – kan fås ned til 5000 kroner
- Mange forskjellig leverandører
- Åpne APIer som enkelt og billig kobles til alle Apper
- Flere, og også mange, internasjonale leverandører

- Er eneste alternativ: Det finnes per i dag *ingen annen kontrollutrustning som kan ivareta funksjonskravene*

- Må ha *kobling til bilens drivverk* og få omsetning registrert automatisk fra bestillingsapp - for å sikre riktig tredjepartsrapportering og en hvit næring

Signaler fra 110 sentraler

- Dereguleringen har skapt behov for å rydde opp - for å gjenopprette tillit og ordnede forhold
- Spesielt i bestillingsmarkedet som er preget av uforutsigbare priser, varierende kvalitet og svart økonomi
- Politisk vedtatt sentraltilknytnings- og taksameterplikt er godt egnede virkemidler for effektiv kontroll - *når omsetning registreres automatisk i taksameter*
- Det er ingen hindringer for dette – og effekten vil være hvit økonomi og konkurranse på like vilkår

Taxi

OsloTaxi

N EB 58617
andresenbil.no

OsloTaxi